

loženém nezjišťuje. Jestliže tedy zmateční stížnost, předpokládajíc, že obžalovaný svým jednáním úmyslně poškodil druhé věřitele a jednal vědomě na jejich úkor, tvrdí, že jednání obžalovaného vybočuje z mezí pouhého poskytnutí náhrady podle § 187 tr. zák., a že bylo právem obžalobou podřaděno pod ustanovení § 485 tr. zák., sestruje si samovolně skutkový děj, který nebyl v rozsudku zjištěn a neprovádí po zákonu důvod zmatečnosti podle čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř., při jehož uplatňování nutno bezvýjimečně vycházeti jen z toho, co bylo v rozsudku zjištěno. Také v tomto směru bylo tedy zmateční stížnost zavrhnouti.

Čís. 3046.

Pro urážku na cti spáchanou obsahem tiskopisu jest místem činu místo tisku (§ 486 tr. ř.) bez ohledu na to, kde byl tiskopis rozšiřován a bez ohledu na územní právo stran (§ 51 posl. odst. tr. ř.).

K zachování práva žalobního podle § 530 tr. zák. nestačí návrh na stíhání činu (z moci úřední) u státního zastupitelství, nýbrž jest třeba (§ 46 tr. ř.), by byl dotýčný projev učiněn přímo u soudu; oním návrhem se neodkládá ani nestaví běh preklusivní šestinedělní lhůty (§ 530 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 16. ledna 1928, Zm II 321/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti devíti soukromých obžalobců do rozsudku zemského trestního jako tiskového soudu v Brně ze dne 11. května 1927, jímž byli obžalováni podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. a §§ 487, 488 a 489 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost soukromých obžalobců napadá sprostující rozsudek z důvodu, že nalézací soud uznal, že nastala prekluse práva žalobního (t. zv. subjektivní promlčení podle § 530 tr. zák.); uplatňuje tedy věcně důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 b) tr. ř., ač se ho číselně nedovolává. Vývody stížnosti opírají se v podstatě o právní názor, že tuto věc sluší posuzovati podle práva, platného na území bývalého státu uherského a dlužno se proto především zabývati touto otázkou. Názor stížností zastávaný jest mylný. Není sporné, že zažalovaný trestný čin byl spáchán obsahem tiskopisu »S. N.«, a jest dále nepochybné, že tiskopis ten byl vytištěn v Brně. Platí tu tedy ustanovení § 486 tr. ř., podle něhož jest za místo činu, spáchaného obsahem tiskopisu, považovati místo tisku, poněvadž toto místo jest známé a leží v území, kde platí trestní řád ze dne 23. května 1873, čís. 119 ř. zák., a nezáleží na tom, kde byl tiskopis rozšiřován. Podle zásady § 51 tr. ř. musí trestný čin, spáchaný v oblasti jeho platnosti, býti posuzován podle trestních zá-

konů, platných v místě spáchaného činu, takže v souzeném případě jest nutno i otázku, zda nastaly podmínky t. zv. subjektivního promlčení, řešiti pouze podle zákonných ustanovení, platných v místě tisku, a nikoli podle územního práva stran, jak se pokouší neprávem dovozovati zmateční stížnost z předpisu § 16 zák. čl. V. z roku 1878. Podle § 530 tr. zák. nastává prekluse práva žalobního, když zúčastněná osoba, která jest oprávněna podati soukromou obžalobu, nežaluje z trestného činu po šest neděl od doby, kdy o něm nabyla vědomosti. Soukromí obžalobci připustili, že nabyli vědomosti o obsahu závadného článku, tedy o trestném činu na nich spáchaném, začátkem září 1925. Podle spisů podali však návrh na stíhání zodpovědného redaktora Jana H-a a neznámého původce článku u zemského trestního soudu v Brně teprve dne 5. ledna 1926, tedy v době, kdy šestinedělní lhůta § 530 tr. zák. již dávno uplynula. Nalézací soud vyslovil tudíž vším právem, že soukromí obžalobci promeškali šestinedělní lhůtu § 530 tr. zák. a pozbyli práva obžalobního. Okolnost ve stížnosti zdůrazňovaná, že návrh na stíhání byl soukromými obžalobci podán již dne 13. listopadu 1925 u státního zastupitelství v Bratislavě, které jej postoupilo státnímu zastupitelství v Brně, nemá pro posouzení této věci významu, neboť k zachování práva obžalobního nestačí, projevil-li uražený vůli stíhati trestný čin před státním zastupitelstvím, nýbrž podle zákona (§ 46 tr. ř.) jest nutno, by projev ten byl učiněn přímo u soudu a to podle § 530 tr. zák. ve lhůtě šestinedělní. Na tom nic nemění ani okolnost, že se soukromí obžalobci domáhali v návrhu u státního zastupitelství v Bratislavě zároveň toho, by urážka na nich spáchaná byla stíhána z povinnosti úřední, poněvadž se takovým návrhem neodkládá ani nestaví běh preklusivní šestinedělní lhůty § 530 tr. zák. Nehledíc k tomu, byla by i žádost ze dne 13. listopadu 1925 podle § 530 tr. zák. opožděna, protože od začátku měsíce září 1925 uběhlo šest neděl již aspoň koncem měsíce října 1925. Vývody stížnosti o lhůtě, v níž může býti učiněn návrh na stíhání podle uherského trestního zákona, nemají opory v trestním právu platném v místě činu a není proto potřebí se jimi obírat. Bezpodstatnou jest posléze výtká stížnosti, že k subjektivnímu promlčení podle § 530 tr. zák. nemělo býti hleděno z moci úřední a že obžalovaní přišli s touto námitkou až při hlavním přelíčení, tedy pozdě. Z rozsudku plyne, že nalézací soud vzal tuto otázku v úvahu právě na základě obhajoby obžalovaných, a právo obžalovaného, přednésti nové okolnosti ke své obhajobě až do skončení hlavního přelíčení, není podle trestního řádu, platného v místě spáchaného činu, nijak omezeno.

Čís. 3047.

Skutková podstata zločinu nadřizování (§ 212 tr. zák.) k zločinu podle § 170 tr. zák. vyžaduje 1. vědomí pachatelovo, že jiná osoba chystá nebo již páše čin, který jeví veškeré znaky v § 170 tr. zák. uvedené (chce zapáliti nebo již zapálí svůj majetek v úmyslu, by tím zkrátila práva jiné osoby částkou 200 Kč převyšující), 2. že pachatel věděl, že tomuto činu může určitým činem zabrániti lehce a aniž by vydal v nebezpečení